

Minister-President
Minister van Algemene Zaken

> Retouradres Postbus 20001 2500 EA Den Haag

Tweede Kamer der Staten Generaal
t.a.v. de Voorzitter
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Minister-President

Binnenhof 19
2513 AA Den Haag
Postbus 20001
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Onze referentie

4269569

Datum 7 juni 2022

Betreft Antwoorden op de vragen van de commissie voor Binnenlandse Zaken n.a.v. het Jaarverslag van de Koning (Kamerstuk 36100 I, nr. 1), het jaarverslag van AZ, KvdK en CTIVD 2021 (Kamerstuk 36100 III, nr. 1) en de bijbehorende verantwoordingsonderzoeken van de Algemene Rekenkamer (Kamerstuk 36100 I, nr. 2) en (Kamerstuk 36100 III, nr. 2)

Geachte voorzitter,

Hierbij bied ik u de antwoorden aan op de vragen die zijn gesteld in het verslag van de vaste commissie voor Binnenlandse Zaken naar aanleiding van;

1. het Jaarverslag van de Koning 2021 (36100 I, nr. 1),
2. het Jaarverslag Ministerie van Algemene Zaken, het Kabinet van de Koning en de Commissie van Toezicht op de Inlichtingen- en Veiligheidsdiensten 2021 (Kamerstuk 36100 III, nr. 1),
3. het rapport van de Algemene Rekenkamer inzake Resultaten verantwoordingsonderzoek 2021 bij de Koning (Kamerstuk 36100 I, nr. 2) en
4. het rapport van de Algemene Rekenkamer inzake Resultaten verantwoordingsonderzoek 2021 bij het Ministerie van Algemene Zaken, het Kabinet van de Koning en de Commissie van Toezicht betreffende de Inlichtingen- en Veiligheidsdiensten (Kamerstuk 36100 III, nr. 2).

DE MINISTER-PRESIDENT,
Minister van Algemene Zaken,

Mark Rutte

Minister-President

Datum

7 juni 2022

Onze referentie

4269569

Vraag en antwoord over het jaarverslag van de Koning 2021 (Kamerstuk 36100 I, nr. 1)

Vraag 1

Kan feitelijk en stapsgewijs beschreven worden op welke wijze wordt gewaarborgd dat alleen uitgaven worden gedeclareerd die functioneel van aard zijn?

Antwoord vraag 1

De functionele uitgaven die te relateren zijn aan de uitoefening van het koningschap worden op declaratiebasis door de Dienst van het Koninklijk Huis (DKH) namens de Koning ingediend bij het Ministerie van Algemene Zaken. Na afloop van het jaar wordt de definitieve declaratie door een externe accountant voorzien van een controleverklaring. Binnen het ministerie van Algemene Zaken is een interne administratieve organisatie en control framework voor de begroting van de Koning ingericht. In dit framework is vastgelegd hoe de controle op de uitgaven van de begroting van de Koning is ingericht. In dit framework zijn verschillende rollen belegd in de controle van de functionele uitgaven. Dit betreffen achtereenvolgens voor de interne controle de thesaurier van de Koning en de externe accountant die de Dienst van het Koninklijk Huis controleert. Voor de externe controle betreffen dit achtereenvolgens de directie Financieel-Economische Zaken van het Ministerie van AZ, de Auditdienst Rijk en de Algemene Rekenkamer. De externe accountant controleert jaarlijks of de verhouding tussen de B-component en de functioneel declarabele kosten in acht is genomen. Uit de reviews hierop van de Algemene Rekenkamer is gebleken dat deze verhouding in acht is genomen

Minister-President

Datum

7 juni 2022

Onze referentie

4269569

Vragen en antwoorden over het jaarverslag van Algemene Zaken, het Kabinet van de Koning en de Commissie van Toezicht op de Inlichtingen- en Veiligheidsdiensten 2021 (Kamerstuk 36100 III, nr. 1)

Vraag 1

Hoe vaak heeft u in 2021 collega-bewindspersonen gewezen op de afspraken die er bestaan over het informeren van de Kamer?

Antwoord op vraag 1

Afspraken over het informeren van de Kamer zijn meerdere malen en op verschillende wijzen aan de orde geweest in het kabinet. Op 30 april 2021 is bijvoorbeeld gesproken over de beleidslijn actieve openbaarmaking nota's. Ik houd niet bij hoe vaak ik hierover spreek met collega bewindspersonen.

Vraag 2

Gebruiken uw ministerie en de bijbehorende uitvoeringsinstanties algoritmen bij de uitvoering van het werk? Kunt u een limitatieve lijst geven?

Antwoord op vraag 2

Nee, bij het ministerie van Algemene Zaken wordt geen gebruik van algoritmen bij de uitvoering van het werk.

Vraag 3

Zijn er op ICT-systemen en het verwerken van data binnen uw ministerie en/of bij uitvoeringsinstanties Privacy Impact Analyses (PIA) of Gegevensbeschermingeffectbeoordeling (GEB) uitgevoerd in 2021? Kunt u deze rapportages naar de Kamer zenden?

Antwoord op vraag 3

In 2021 zijn er door mijn ministerie geen data protection impact assessments (DPIA's) vastgesteld.

Vraag 4

Hoeveel extern advies is er ingewonnen door uw ministerie in 2021?

Antwoord op vraag 4

Voor zover hier bedoeld is onderzoeken zij verwezen naar het antwoord op vraag 6. Voorts heeft het ministerie van Algemene Zaken 8,3 miljoen euro besteed aan de inhuur van externen die vooral diende als een aanvulling van het vaste apparaat mede als gevolg van een krapte op de arbeidsmarkt. De inzet van externen betrof circa 50 fte. Zie daarvoor bijlage 3 van het jaarverslag.

Vraag 5

Wat is de verhouding fte als het gaat om externe krachten, vaste contracten en tijdelijke contracten op uw ministerie en bij de diensten?

Antwoord op vraag 5

In 2021 was de totale bezetting 443,24 fte. Hiervan was 380,55 fte vast personeel en 62,69 fte tijdelijk personeel. Het tijdelijk personeel bestaat uit tijdelijke

Minister-President

Datum

7 juni 2022

Onze referentie

4269569

contracten en detacheringen (hoofdzakelijk binnen de Rijksoverheid). De inzet van externen betrof circa 50 fte in 2021.

Vraag 6

Welke onderzoeken zijn extern uitgevoerd in 2021 en door wie?

Antwoord op vraag 6

Binnen het ministerie van Algemene Zaken zijn in 2021 een beperkt aantal externe onderzoeken uitgevoerd. Voor de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid (WRR) is een aantal wetenschappelijke onderzoeken uitgevoerd door universiteiten en andere kennis- en onderzoeksbureaus. Op het gebied van ICT zijn enkele pen-testen en andere cybersecurity gerelateerde onderzoeken uitgevoerd door partijen die gespecialiseerd zijn in cybersecurity. De Rijksvoorlichtingsdienst (RVD) heeft de wettelijke taak de communicatie over en voor het Koninklijk Huis te verzorgen. In dit kader heeft de RVD in 2021 een communicatie onderzoek laten uitvoeren door onderzoeksbureau Ferro Explore.

Vraag 7

Hoeveel heeft het extern advies uw ministerie en/of haar diensten gekost in 2021?

Antwoord op vraag 7

In 2021 heeft het ministerie van Algemene Zaken 8,3 miljoen euro besteed aan de inhuur van externen.

Vraag 8

Hoe is de Chief Information Officer bij uw ministerie gepositioneerd?

Antwoord op vraag 8

De CIO is de plaatsvervangend directeur bedrijfsvoering en valt niet rechtstreeks onder de SG. De CIO is geen actief lid van de Bestuursraad, maar heeft hier wel rechtstreeks toegang toe.

Vraag 9

Hoe analyseert uw ministerie zogenaamde 'burgersignalen' die bij publieksvoorlichting binnenkomen?

Vraag 10

Krijgt en bespreekt u de 'burgersignalen'?

Antwoord op vraag 9 en 10

Het ministerie van Algemene Zaken/ het agentschap Dienst Publiek en Communicatie (DPC) is verantwoordelijk voor de 1e lijns publieksvoorlichting van alle departementen. Dit doen wij via het loket Informatie Rijksoverheid (IR) dat als contactpunt bij de website www.rijksoverheid.nl hoort. IR is bereikbaar via verschillende kanalen en draagt zorg voor het beantwoorden van algemene vragen over de wet- en regelgeving. Indien de voorlichters van het contactcenter de vraag niet kunnen beantwoorden dan sturen wij deze door naar het BackOffice van het verantwoordelijke ministerie (de 2e lijn). Signalen over o.a. beleid (lees

Minister-President

Datum

7 juni 2022

Onze referentie

4269569

meningen, suggesties, etc.) die bij IR binnenkomen, sturen wij altijd door naar de 2e lijn van het verantwoordelijke ministerie. Het desbetreffende ministerie draagt zelf zorg voor eventuele analyse en bespreking hiervan. De ministeries ontvangen (minimaal) maandelijks cijfermatige rapportages over het aantal gestelde vragen en over welke onderwerpen de vragen gingen.

Vraag 11

Hoe bepaalt uw ministerie welke van uw contacten en afspraken publiek worden gemaakt? Welke handreiking ligt daarvoor bij de afdeling communicatie?

Antwoord op vraag 11

Op basis van de uitvoeringsrichtlijn 'Openbare agenda' (zie: www.rijksoverheid.nl/documenten/richtlijnen/2018/04/19/uitvoeringsrichtlijn-openbare-agenda%E2%80%99s-bewindslieden), de notitie 'Openbare agenda bewindslieden' en de handleiding 'Openbare agenda' wordt bepaald welke afspraken publiek worden gemaakt. Namen van personen worden niet geopenbaard als zij in redelijkheid kunnen aangeven waarom openbaarmaking hun belangen zou schaden.

Vraag 12

Welke kosten heeft uw ministerie gemaakt aan juridische procedures?

Antwoord op vraag 12

Bij het ministerie van Algemene Zaken bestaan de kosten voor juridische procedures uit griffierechten, welke neerkomen op € 541.

Vraag 13

Wat heeft de inzet van de Landsadvocaat namens uw ministerie gekost?

Antwoord op vraag 13

De kosten voor de inzet van de Landsadvocaat namens het ministerie van Algemene Zaken bedragen in 2021 € 37.341,98.

Vraag 14

Hoeveel geld heeft uw ministerie uitgegeven aan extern juridisch advies in het algemeen?

Antwoord op vraag 14

Naast de bij vraag 13 aangegeven kosten voor de inzet van de Landsadvocaat, heeft het ministerie van Algemene Zaken in 2021 geen geld uitgegeven voor het inwinnen van extern juridisch advies.

Minister-President

Datum

7 juni 2022

Onze referentie

4269569

Vraag en antwoord over het rapport van de Algemene Rekenkamer inzake Resultaten verantwoordingsonderzoek 2021 bij de Koning (Kamerstuk 36100 I, nr. 2)

Vraag 1

Kunt u aangeven, met verwijzing naar relevante, juridische bronnen, waarom u de aanbeveling van de Algemene Rekenkamer om elke vijf jaar te bekijken of de B-component nog past bij de werkelijke uitgaven niet uitvoert nu de Algemene Rekenkamer constateert dat dit binnen de grenzen van artikel 41 Grondwet mogelijk is?

Antwoord op vraag 1

In mijn brief van 5 oktober 2021 ben ik ingegaan op de motie-Sneller/Kuiken, die verzocht elke vijf jaar te toetsen of de B-component van de uitkering van de Koning nog passend is bij de hoogte van zijn personele en materiële uitgaven, zoals ook de Algemene Rekenkamer eerder had aanbevolen. In deze brief ben ik ook ingegaan op de grenzen van de Grondwet, in het bijzonder de artikelen 10 en 41 van de Grondwet. Voor een uitgebreide toelichting zij verwezen naar deze brief en het debat over de begroting van Algemene Zaken en de Koning van 14 oktober 2021.

Minister-President

Datum

7 juni 2022

Onze referentie

4269569

Vragen en antwoorden over het rapport van de Algemene Rekenkamer inzake Resultaten verantwoordingsonderzoek 2021 bij het Ministerie van Algemene Zaken, het Kabinet van de Koning en de Commissie van Toezicht betreffende de Inlichtingen- en Veiligheidsdiensten (Kamerstuk 36100 III, nr. 2)

Vraag 1

Kan een concreet tijdpad gegeven worden van de verbeteringen die het ministerie van plan is door te voeren naar aanleiding van de aanbevelingen van de Algemene Rekenkamer?

Antwoord op vraag 1

De Algemene Rekenkamer vraagt aandacht voor verdere verbeteringen op het gebied van general IT-controls, lifecyclemanagement, inzicht en beheer van ICT middelen en informatiebeveiliging. Bij de general IT-controls gaat het vooral om het aantal beheeraccounts met vergaande bevoegdheden. Bij onderstaande vraag wordt hierop ingegaan. Dit wordt in 2022 afgerond. Op dit moment ligt het zwaartepunt van de ICT-inspanningen op het realiseren van AZ Next. Hiermee zal AZ beschikken over *state of the art* infrastructuur, werkplek en Document Management Systeem. De afgelopen tijd is door de introductie van nieuwe werkwijzen en beheersystemen een start gemaakt met een meer gestructureerd Life Cycle Management. In 2023 zal dit naar een hoger volwassenheidsniveau worden gebracht, in lijn met de rijksbrede ICT-agenda. In de eerste helft van 2022 is al een aantal nieuwe procedures ingevoerd om het inzicht en beheer van de ICT middelen te verbeteren. Eind dit jaar moet dit volledig op orde zijn. De Algemene Rekenkamer constateert dat de informatiebeveiliging grotendeels op orde is. Het is echter een belangrijk aspect dat blijvend aandacht behoeft. Ook moet een aantal al langer geplande activiteiten nog worden opgepakt of afgerond. Inmiddels is het CISO-office kwantitatief op peil gebracht, met tijdelijke aanvullende capaciteit worden de achterstanden weggewerkt. Echter, gezien het grote beslag dat AZ Next en de tijdelijke huisvesting/renovatie Binnenhof op de capaciteit legt zal het nog tot in 2023 duren tot alle voorziene acties zijn afgerond.

Vraag 2

Kunt u uiteenzetten waarom er vanwege het programma AZ Next geen oplossing is voor het te hoge aantal beheeraccounts met vergaande bevoegdheden bij belangrijke onderdelen van de IT-infrastructuur binnen het ministerie van Algemene Zaken?

Antwoord op vraag 2

In het kader van AZ Next zijn nieuwe (tijdelijke) medewerkers aangetrokken. Tot voor kort ontbrak een zogenaamde autorisatiematrix, waardoor sommige medewerkers over meer bevoegdheden beschikten dan strikt genomen nodig was voor de uitvoering van hun werkzaamheden. Door actieve monitoring zijn potentiële risico's die hieruit voortvloeien gemitigeerd. Inmiddels is door een opschoning van de Active Directory het aantal beheeraccounts met vergaande bevoegdheden al voor een belangrijk deel teruggebracht. De introductie van de autorisatiematrix zorgt er voor dat de bevoegdheden voortaan direct goed ingeregeld zijn.

Minister-President

Datum

7 juni 2022

Onze referentie

4269569

Vraag 3

Kunt u aangeven hoe u het risico op foutieve handelingen of bewust misbruik van bevoegdheden binnen het ministerie van Algemene Zaken tegengaat als u het hoge aantal beheeraccounts met vergaande bevoegdheden niet aanpakt?

Antwoord op vraag 3

Zoals hierboven aangegeven is dit inmiddels wel aangepakt en zijn door actieve monitoring potentiële risico's gemitigeerd.